

Minister
Spraw Zagranicznych

SM 2114/15/12/126930

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 5.09.12

nr 4109 podpis Bausewicz

Warszawa, dnia 4 września 2012 r.

SEKRET
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 06.09.2012

nr 4568 podpis [signature]

Pan Bogdan Bausewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów dla Ministra Spraw Zagranicznych, na oświadczenie Pana Senatora Jana Marii Jackowskiego (pismo nr BPS/043-16-616/12 z dnia 2 sierpnia br.) złożone podczas 16. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lipca br., w sprawie łamania praw mniejszości narodowej polskiej na Litwie, uprzejmie informuję:

Pragnę zaznaczyć, że na oświadczenie Pana Senatora w sprawie dyskryminacji polskiej mniejszości narodowej na Litwie (pismo nr BPS-043-07-220/12 z dnia 19 marca br.) została przedstawiona szczegółowa informacja o działaniach podejmowanych przez MSZ. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, podobnie jak przedstawiciele mniejszości polskiej na Litwie, podzielają obawy wynikające z zagrożeń dla polskiej oświaty w tym kraju, jakie niesie z sobą znowelizowana w marcu 2011 r. ustawa oświatowa. Rozumiejąc konieczność modernizujących zmian systemu oświaty, staramy się przekonać stronę litewską o konieczności zapewnienia oświacie mniejszości narodowych należnych praw. Przypominamy także, że taki obowiązek nakłada na Litwę Konwencja Ramowa RE o ochronie mniejszości narodowych z 1995 r. i Polsko-Litewski Traktat z 1994 r.

Z zaniepokojeniem przyjęliśmy informację o zmianie granic okręgów wyborczych. Niezwykle bowiem istotnym wskaźnikiem stosunku państwa do zamieszkujących go grup etnicznych i mniejszości narodowych jest zagwarantowanie im pełnoprawnego udziału we wszelkich formach życia publicznego, na zasadach równych z innymi obywatelami. Dotyczy to nie tylko zmiany okręgów wyborczych, ale także wprowadzenia proggu wyborczego. Kwestie te były podnoszone przez nas i wymieniane w wielu katalogach problemów do rozwiązania.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych stale zabiega o nieumniejszanie szans wyborczych Polaków na Litwie i ich reprezentacji w życiu politycznym Republiki Litewskiej na szczeblu centralnym i lokalnym. W oparciu o własne, sprawdzone doświadczenia dotyczące reprezentacji przedstawicieli mniejszości narodowych w życiu politycznym, wskazujemy korzyści wynikające dla mniejszości narodowych, ale także dla państwa mającego gwarantować ich prawa. Zwracamy też uwagę na znaczenie procesu integracji mniejszości w sferze życia publicznego. Wprawdzie strona litewska twierdzi, że zmiany granic

jednomandatowych okręgów wyborczych są zgodne z prawem i służą dostosowaniu okręgów wyborczych do zmian demograficznych, to jednak polska mniejszość na Litwie uważa je za celową działalność zmniejszającą szanse wyborcze Polaków. Opinię tę podziela również polskie MSZ.

Ograniczanie praw mniejszości, a szczególnie praw wyborczych, jest sprzeczne z postanowieniami Konwencji Ramowej Rady Europy o Ochronie Mniejszości Narodowych i mogłoby – jeżeli taka byłaby wola samych zainteresowanych – stanowić podstawę ich skarg m.in. do instytucji OBWE, np. Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR).

W toku misji Wysokiego Komisarza OBWE ds. Mniejszości Narodowych, Knuta Vollebaeka, strona polska podniosła zarzut, że Litwa narusza zakaz wprowadzania zasadniczych zmian do prawa wyborczego minimum w okresie roku przed wyborami. Zmiany granic okręgów wyborczych zaliczone zostały do zmian zasadniczych (zob. art. 10 Zaleceń Wysokiego Komisarza OBWE z Lund z 1999 r. oraz *Kodeks Dobrej Praktyki w Sprawach Wyborczych/Code of Good Practice in Electoral Matters*, przyjęty przez Komisję Wenecką w 2002 r.).

Prowadzenie kampanii wyborczej na Litwie w języku innym niż państwowy, nie jest prawnie dozwolone. Żywimy jednak nadzieję, że u naszych litewskich sąsiadów dokonywać się będzie zmiana w postrzeganiu istnienia na swoim terytorium mniejszości narodowych i w zachowywaniu należnych im praw, co stworzy warunki do funkcjonowania według standardów europejskich.

z wyrazami szacunku i poważania

Wz.
Podsekretarz Stanu
Janusz Cisek